

Številka: 007-82/2016/2

Datum: 8.12.2016

ZADEVA: predlog Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske vode na območju Občine Slovenska Bistrica – MNENJE

Spoštovani,

Informacijskemu pooblaščenecu (v nadaljevanju IP) ste v mnenje posredovali predlog Odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode na območju občine Slovenska Bistrica (v nadaljevanju: predlog odloka), konkretno 7. odstavek njegovega 49. člena, ki naj bi na novo urejal plačilo storitve in vodenje evidenc o uporabnikih, in naj bi se glasil:

»(7) Osnovna evidenca uporabnikov za fizične osebe vsebuje naslednje podatke: šifro uporabnika, ime, priimek in naslov stalnega ali začasnega prebivališča nosilca gospodinjstva (ulica, kraj, hišna številka, število oseb v gospodinjstvu), znesek poravnanih in neporavnanih obveznosti, datum vnosa podatkov. Izvajalec lahko za posameznega uporabnika zbira tudi zaposlitev, številko osebnega računa, davčno številko, delež lastništva, EMŠO.«

V skladu z 48. členom ZVOP-1 IP najprej pojasnjuje, da je treba pri vsakem urejanju zbiranja osebnih podatkov paziti na določbe 38. člena Ustave RS in Zakona o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju ZVOP-1). Konkretno predvsem na to, da mora biti v skladu z Ustavo RS, konkretno 2. odstavkom 38. člena zbiranje, obdelovanje, namen uporabe, nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov, določeni z zakonom zakon. To po eni strani pomeni, da mora **zakon, in ne podzakonski akt (npr. pravilnik, uredba) izčrpno določiti, kateri osebni podatki so predmet zbiranja in nadaljnje obdelave, kateri upravljavci jih zbirajo ter za katere namene**, po drugi strani pa to pomeni tudi, da morajo biti z vidika zagotavljanja pravne varnosti in predvidljivosti posegov v zasebnost posameznika v zakonu nabor, nameni in upravljavci teh podatkov ustrezno izčrpno opredeljeni (ni dopustno njihovo širjenje s podzakonskim aktom). **Nabora osebnih podatkov, namena in upravljavcev osebnih podatkov izven tistih, ki so določeni z zakonom, torej ni dopustno opredeljevati s podzakonskim ali drugim aktom, ki nima narave zakona** (kot npr. z odlokom, pravilnikom, uredbo). Lahko pa takšen podzakonski akt ureja tehnično izvedbene vidike zbiranja in obdelave.

Iz 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (v nadaljevanju: ZLS) izhaja, da lokalna skupnost samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, med katere sodijo tudi urejanje, upravljanje in skrb za lokalne javne službe ter skrb za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravljanje drugih dejavnosti varstva okolja. Dejavnosti s področja komunalnega gospodarstva, med drugim tudi odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, so opredeljene kot obvezne lokalne gospodarske javne službe (glej Zakon o varstvu okolja, v nadaljevanju ZVO-1), zato občina samostojno organizira odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, tako da te naloge prenese na s strani občine ustanovljena javna podjetja oz. podeli za izvajanje teh nalog koncesijo (glej tudi Zakon o gospodarskih javnih službah, v nadaljevanju: ZGJS). Pravna podlaga občine za zbiranje podatkov o uporabnikih javne službe

upoštevajoč določbe ZVO-1 in ZGJS sta 21.a člen ZLS lahko tudi v povezavi s tretjim odstavkom ZVOP-1. 21.a člen ZLS določa, da občina pridobiva podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti, jih obdeluje ter opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe. Pri varstvu, obdelovanju in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje. Občina lahko, zaradi izvajanja nalog iz svoje pristojnosti v skladu z nameni in pod pogoji določenimi v zakonu, posreduje pridobljene podatke fizičnim in pravnim osebam – v tem primeru torej izbranemu izvajalcu javne službe. V skladu s tretjim odstavkom 9. člena ZVOP-1 pa se lahko v javnem sektorju obdelujejo osebni podatki posameznikov, ki so z javnim sektorjem sklenili pogodbo ali pa so na podlagi pobude posameznika z njim v fazi pogajanj za sklenitev pogodbe, če je obdelava osebnih podatkov potrebna in primerna za izvedbo pogajanj za sklenitev pogodbe ali za izpolnjevanje pogodbe.

Občina torej lahko z odlokom na podlagi 21.a člena ZLS ter lahko tudi tretjega odstavka 9. člena ZVOP-1 opredeli, kateri so tisti podatki, ki jih je o uporabnikih posamezne gospodarske javne službe treba zbirati in bo torej svoje pristojnosti za njihovo obdelavo in zbiranje prenesla na izbranega izvajalca. Ne more pa z odlokom izven tega okvira določiti zbiranja dodatnih osebnih podatkov, za katere ni ustrezne primarne zakonske podlage. Upoštevajoč navedeno ter načelo sorazmernosti, IP na podlagi informacij, ki jih ima na voljo, ocenjuje, da za namene izvajanja gospodarske javne službe zadoščajo naslednji podatki: šifra uporabnika, ime, priimek in naslov stalnega ali začasnega prebivališča nosilca gospodinjstva (ulica, kraj, hišna številka), število oseb v gospodinjstvu – zgolj pod pogojem, da se ta podatek potrebuje za obračun stroškov storitev javne službe, znesek poravnanih in neporavnanih obveznosti, datum vnosa podatkov. Vsekakor namreč po nam znanih podatkih ni najti utemeljenega razloga oz. posledično zakonske podlage za avtomatično zbiranje podatka o EMŠO in davčni številki, zaposlitvi, številki osebnega računa vseh fizičnih oseb v evidenci uporabnikov. **Predlagani odlok torej v tem delu ne bi bil skladen z Ustavo RS in ZVOP-1, razen če iz drugih določb predloga odloka oz. nam neznanih informacij ne izhaja, da tudi za zbiranje navedenih podatkov obstaja ustrezna zakonska podlaga.**

IP ob tem opozarja, da javno podjetje oz. nosilec koncesije na ta način pridobljenih osebnih podatkov ne sme obdelovati za noben drug namen (16. člen ZVOP-1), poleg tega pa mora zagotoviti postopke in ukrepe za njihovo zavarovanje (24. člen ZVOP-1).

Lepo pozdravljeni.

Mojca Prelesnik, univ.dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.,
namestnica pooblaščenke